

Reumatologie

Etanercept

Informatie bij het gebruik van etanercept

Inleiding

U heeft met uw reumatoloog afgesproken dat u etanercept gaat gebruiken van uw reumatische aandoening. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. Deze folder is een aanvulling op de informatie in de bijsluiter van het medicijn. De folder vervangt niet de bijsluiter. Lees dus naast deze folder ook de bijsluiter van het medicijn.

Etanercept (Enbrel)

De werking van etanercept

Etanercept kan bij verschillende soorten van reuma voorgeschreven worden. Bijvoorbeeld bij reumatoïde artritis, artritis psoriatica, ziekte van Bechterew of JIA (jeugdreuma).

Etanercept hoort tot de medicijngroep van biologicals. Biologicals zoals etanercept zijn erg kostbaar en worden daarom niet zomaar voorgeschreven. De meeste patiënten zijn goed te behandelen met (een combinatie van) reumaremmers, de zogenaamde DMARD's, zoals methotrexaat, prednison, leflunomide, sulfasalazine en hydroxychloroquine of NSAID's. Als de reuma ondanks deze behandeling toch actief blijft, kan de reumatoloog u voorstellen etanercept (erbij) te gaan gebruiken.

Etanercept is een middel dat een specifiek ontstekings-eiwit (tumornecrose-factor- α :TNF- α) blokkeert. Het gebruik van etanercept kan de gewrichtsklachten (pijn, stijfheid en zwelling) verminderen, maar hij is meestal gebruikt om de gewrichtsschade te voorkomen of sterk af te remmen.

U gebruikt etanercept meestal in combinatie met een andere reumaremmers zoals bijvoorbeeld methotrexaat.

Etanercept werkt vaak snel, meestal binnen enkele weken. Als er 4 maanden na het begin van de behandeling geen verbetering is opgetreden, zal uw reumatoloog het medicijn stoppen.

Het gebruik van etanercept

Etanercept is een geneesmiddel in de vorm van injecties. Deze injectie moet 1 maal per week onderhuids gespoten worden. U kunt dit zelf doen, of eventueel door uw partner, mantelzorger of een andere hulpverlener laten doen. Hoewel het misschien een eng idee is, blijkt in de praktijk dat zelf spuiten heel goed is te leren. Als u nog niet kunt prikken, wordt u (de eerste keer dat u etanercept gebruikt) begeleid door

een verpleegkundige bij u thuis. U moet etanercept altijd koel bewaren (in de koelkast tussen 2 en 8 °C).

Gebruik samen met andere geneesmiddelen

U kunt etanercept in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken. Vertel uw huisarts, specialist, tandarts en apotheker altijd welke geneesmiddelen u gebruikt.

Contra-indicaties

- Bij infecties
- Als uw hart niet goed werkt (hartfalen)
- Als er bij u in de afgelopen 5 jaar kanker werd vastgesteld
- Als u multipele sclerose (MS) heeft

Mogelijke bijwerkingen

In de bijsluiter van de apotheek staan alle bijwerkingen van etanercept vermeld die ooit zijn voorgekomen.

De meest voorkomende bijwerkingen

- Huiduitslag rond de injectieplaats in sommige gevallen
- Infecties
- Verminderde aanmaak van witte bloedcellen in zeldzame gevallen (tussen 0.1% en 0.01% van de gebruikers)
- Aandoening van het zenuwstelsel (multipele sclerose (MS) , neuritis optica, Guillain Barré syndroom)
- huidtumor (basaal celcarcinoom of plaveiselcarcinoom) (< 0,7%)

Als u ernstige bijwerkingen heeft moet u stoppen met de etanercept.

Neem contact op met uw reumatoloog bij:

- Hevige keelpijn al dan niet in combinatie met koorts.
- Koorts
- Koude rillingen
- Verschijnselen van een infectie, zoals ziek zijn, koorts, (toename van) hoesten met opgeven van slijm, pijn bij plassen, aanhoudende diarree.
- Tekenen van uitval van het zenuwstelsel (bijv. wanneer u een lichaamsdeel niet kunt bewegen)

Effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Het is erg belangrijk om uw reumatoloog te informeren als u zwanger wilt worden of al zwanger bent.

Voor zover nu bekend is, heeft etanercept geen invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen. Over het gebruik van etanercept tijdens de zwangerschap en gevolgen voor het kind zijn nog weinig gegevens. De gegevens die er zijn geven aan dat het gebruik van etanercept vermoedelijk veilig is voor moeder en het ongeborn kind tot een zwangerschapsduur van 12 weken.

Totdat er meer gegevens zijn, wordt er een persoonlijk advies gegeven. Dit hangt onder andere af van de activiteit van de ziekte. Dit kan betekenen dat soms geadviseerd wordt om te stoppen met infliximab bij een zwangerschapswens, soms zodra er een positieve zwangerschapstest is.

In sommige gevallen is het tijdelijk onderbreken van de behandeling met etanercept niet (veilig) mogelijk. In dat geval zal uw reumatoloog de voor- en nadelen van doorgebruiken van etanercept bij het (plannen van een) zwangerschap met u bespreken zodat u een goede keuze kunt maken.

Aanvullende informatie

Ondergaat u een operatie of andere (tandheelkundige) ingreep?

Er bestaat bij het gebruik van etanercept mogelijk een verhoogd infectierisico na operaties. Bespreek het met uw arts als u een operatie of tandheelkundige ingreep moet ondergaan. Informeer degene die de ingreep uitvoert dat u wordt behandeld met etanercept.

Voordat u gaat beginnen met etanercept

Voor u kunt beginnen met etanercept moeten we zeker weten dat u geen tuberculose (TBC) en/of chronische hepatitis B en C (ontsteking in de lever) heeft.

Niet toedienen van etanercept

Etanercept mag niet worden toegediend op het moment dat u een ernstige infectie heeft. Als u klachten of symptomen heeft die kunnen passen bij een infectie zoals onder andere hoge koorts, ernstige kortademigheid of hoesten met opgeven van slijm, overleg dan met uw arts. Dit geldt ook bij (risico op) seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA). Bij infecties moet infliximab (tijdelijk) gestaakt worden.

Vaccinaties/inentingen

Als u etanercept gebruikt mag u geen vaccinatie met levende, verzwakte virussen en bacteriën krijgen. Hieronder vallen onder meer vaccinaties tegen bof, mazelen en rode hond (BMR), gele koorts, orale polio vaccin, orale tyfusvaccin en BCG. Een griep prik mag wel. Vertel de arts of verpleegkundige die u vaccinaties voorschrijft dat u infliximab gebruikt.

Controle op huidafwijking

Kijk jaarlijks uw huid van armen, benen, hoofd en hals goed na. Indien u een afwijking aan de huid bemerkt is het verstandig om uw huisarts te raadplegen.

Gaat u binnenkort op vakantie?

Het plannen van een reis.

Pas op reizen naar gebieden met een verhoogde kans op infecties. Overleg dit met het reisbureau en informeer via uw regionale GGD, het tropencentrum (www.tropencentrum.nl) of het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing (www.lcr.nl).

Etanercept en vaccinaties

Als u etanercept gebruikt mag u geen vaccinatie met levende, verzwakte virussen en bacteriën krijgen. Hieronder vallen onder meer vaccinaties tegen gele koorts, orale polio vaccin, orale tyfusvaccin en BCG. Vertel de arts of verpleegkundige die u vaccinaties voorschrijft dat u etanercept gebruikt.

Vervoer van Etanercept tijdens de reis

Etanercept moet gekoeld bewaard worden, ook tijdens het reizen. Tijdens vlieg reizen kan de medicatie NIET in uw koffer in het bagageruim. In het laadruim kan het vriezen, waardoor de werkzame stof in de medicatie bevriest en niet meer werkt. De

medicatie moet dus altijd als handbagage in een koeltasje meegenomen worden. Spreek tevoren met de maatschappij af, bij voorkeur tijdens het boeken, dat u uw spuiten meeneemt als handbagage. Neem de spuiten mee in een koeltas met koelelement. Laat één koelelement tijdens de vlucht in de koeltas. Eén reserve koelelement in de vriezer van het vliegtuig, zodat u bij een lange vlucht koelelementen kunt wisselen.

Medicijnenpaspoort en Engelstalige patiënten brief

Als u op reis gaat is het verstandig een overzicht van alle medicijnen (medicijnenpaspoort) die u gebruikt mee te nemen. Dit kunt u opvragen bij uw apotheek. U heeft dan een document voor eventuele controles door de douane. Het is ook in geval van verlies van medicijnen of wanneer u een arts in het buitenland raadpleegt.

Voor etanercept is een apart medicijnenpaspoort nodig. U kunt 2-4 weken voor vertrek contact opnemen met de verpleegkundig reumaconsulent of reumatoloog. Indien u onverhoopt in het buitenland medische hulp nodig heeft, is het belangrijk dat u deze hulpverlener kunt vertellen welke ziekte(n) u heeft, welke medicijnen u gebruikt en hoe bij vragen uw eigen reumatoloog bereikt kan worden. U kunt hiervoor een Engelstalige brief aan uw reumatoloog vragen. Neem hiervoor ruim voor uw vertrek (4-6 weken) contact op met uw reumatoloog

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u ze stellen tijdens het eerstvolgende bezoek of contact opnemen met:

Polikliniek Reumatologie		
Locatie Venlo	routenummer 53	☎ (077) 320 59 32
Locatie Venray	routenummer 6	☎ (0478) 52 22 86

VieCuri Medisch Centrum

Locatie Venlo

Tegelseweg 210
5912 BL Venlo
☎ (077) 320 55 55

Locatie Venray

Merseloseweg 130
5801 CE Venray
☎ (0478) 52 22 22

internet: www.viecuri.nl